

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2848/2023
16.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Весне Станковић и Радославе Мађаров чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Никола Мутавцић адвокат из ..., против туженог - Универзитетски клинички центар Крагујевац из Крагујевца, кога заступа Срђан Младеновић адвокат из ..., ради накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизијама тужиље и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 268/23 од 16.03.2023. године, на седници одржаној 16.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 268/23 од 16.03.2023. године.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 268/23 од 16.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 268/23 од 16.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 268/23 од 16.03.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 2389/21 од 03.10.2022. године, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.09.2018. до 31.05.2019. године са законском затезном каматом и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбу члана 403. став 2 тачка 2. Закона о парничном поступку док је тужени, такође благовремено, изјавио ревизију с позивом на одредбу члана 403. и 404. Закона о

парничном поступку којом побија решење о трошковима парничног поступка, садржано у другостепеној пресуди.

Одлучујући о изјављеној ревизији тужиље у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је запослена код туженог на радном месту ..., са коефицијентом за обрачун плате од 8,06. Тужени је у спорном периоду од 01.09.2018. до 31.05.2019. године исплаћивао тужиљи плату у висини минималне зараде. У обрачунским листама тужилине плате нису посебно исказане накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, важећи у спорном периоду, нису предвиђали право запослених на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Њихова висина утврђена је вештачењем у две варијанте, према параметрима из Општег колективног уговора из 1997. године и параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом одредаба члана 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама и члана 111. Закона о раду, закључивши да у минималној заради која је тужиљи исплаћивана у спорном периоду није садржана накнада трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, па је тужена дужна да те накнаде исплати тужиљи у износима утврђеним вештачењем, а према параметрима из Општег колективног уговора из 1997. године.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев из разлога што су у коефицијенту за обрачун тужилине плате садржане накнада трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, уз додатну аргументацију да Посебним колективним уговором није предвиђено ово право запослених.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Плата, накнаде и друга примања тужиље утврђују се и обрачунавају применом Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ број 88/17 ... 129/21) и Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, коју је донела Влада Републике Србије на основу члана 8. наведеног закона. Одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, поред осталог, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада Републике Србије, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника републике и Народне скупштине (члан 3. став 1.), и да коефицијент који изражава сложеност

послова, одговорност, услове рада и стручну спрему у себи садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 4. став 1. и 2.).

Према одредби члана 118. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог за исхрану у току рада ако послодавац то право није обезбедио на други начин (тачка 5.) и за регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6.). Одредбом члана 2. став 2. тог закона, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено.

Слествено изложеном, супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када положај, права, обавезе и одговорности запослених посебним законом нису уређени на другачији начин. Како је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плата садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, то наведена одредба посебног закона искључује примену члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду. Право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора нису предвиђене ни Посебним колективним уговорима за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. С обзиром да је тужиљи накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду исплаћивана кроз коефицијент за обрачун њене плате, то јој не припада право на додатну исплату ових накнада коју потражује поднетом тужбом, без обзира на чињеницу да јој је исплаћивана минимална зарада.

Из наведених разлога, нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права, због чега је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији туженог, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлука о трошковима парничног поступка, којом је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка, донета је применом одредаба члана 153. и 154. ЗПП и не изискује потребу да се примени институт уједначавања судске праксе по питању трошкова поступка о којима суд одлучује по правилима садржаним у Закону о парничном поступку у свакој конкретној парници.

Имајући у виду наведено, одлучено је као у ставу другом изреке, применом члана 404. става 1. ЗПП.

Испитујући дозволjenост изјављене ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија туженог није дозвољена.

Одредбом члана 28. став 1. ЗПП је прописано да ако је за утврђивање права на изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима само вредност главног захтева, док се према члану 2. истог члана не узимају у обзир, између осталог, трошкови поступка ако не чине главни захтев.

У конкретном случају ревизија је изјављена против решења којим је одлучено о трошковима поступка, што у овој правној ствари не представља главни захтев већ споредно потраживање, због чега ревизија туженог није дозвољена.

У овој врсти спора не примењује се одредба члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП у вези члана 420. став 6. ЗПП о дозвољености ревизије, у ситуацији када је другостепени суд преиначио решење о трошковима поступка.

На основу члана 413. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић